

til at ligge for denne Sag, føler jeg mig ikke kaldet til at udtale mig om, men jeg synes, at den i Øjeblikket ligger lidt i Taage. Med disse Bemærkninger skal jeg slutte.

H. L. Møller: Spørgsmaalet om at rejse et Spir paa Frue Kirke har ikke alene en æstetisk og teknisk Side, men det kan ogsaa ses ud fra andre Synspunkter, nemlig ud fra Statens og Samfundets Forpligtelser overfor Fortidens Mindesmærker. De Indvendinger, der kunne gøres ud fra dette Synspunkt: Statens og Samfundets Forpligtelser overfor Fortidens Mindesmærker, ere ikke mindre betydningsfulde end de Indvendinger, der kunne gøres ud fra et æstetisk og teknisk Synspunkt, der have været stærkt fremme hos de Talere, der have rejst Opposition mod Spiritet.

Der forekommer mig at være Anledning til at gaa lidt nærmere ind paa dette Spørgsmaal: Samfundets Forpligtelser overfor Bevarelsen af Fortidens Mindesmærker. Det er jo meget sjældent, at man faar direkte Anledning her i Tinget til at komme ind paa det Spørgsmaal, det vil i Almindelighed kun være muligt under Finanslovens første Behandling, og der vil Diskussionen om denne Sag let drukne mellem de Hundreder af andre Spørgsmaal, der ved den Lejlighed komme til Behandling. Det forekommer mig derfor, at der her vil være naturlig Anledning til at gøre det, fordi den Afgørelse, der bliver truffen om Frue Kirkes Spirs Genrejsning, vil være af principiel Betydning i saa Henseende, enten den bliver truffen i Rigsdagen eller paa et andet Sted. I det mindste forekommer det mig, at Afgørelsen, saaledes som Forholdene foreligge, er af principiel Betydning. Det er en Afgørelse i en Retning, hvori man hidtil ikke har afgjort et saadant Spørgsmaal, dersom man nu gaar til at rejse dette Spir, og det er en Afgørelse i et principielt Spørgsmaal, som kan faa Betydning i Fremtiden. Skønt Spændingen for saa vidt er udløst vedrørende Forhandlingerne i Folketinget, da dette Lovforslags Skæbne er given, mener jeg alligevel, at det kan være nyttigt, om Tinget samlede sin Opmærksomhed lidt om denne Sag, navnlig da der ellers er saa sjældent Lejlighed dertil.

De historiske Mindesmærkers Værdi beror paa to Ting. For det første, at de tjene som historiske Kilder for Forskningen nu om Stunder, Kilder, hvis Betyd-

ning værdsættes højere og højere, efterhaanden som Tiden skrider frem, saa at jeg for den ældste Tids Vedkommende vil være tilbøjelig til at tro, at de historiske Kilder i Form af Levninger og Efterladenskaber fra Fortiden i mange Tilfælde ere af langt større Betydning end de skrevne Kilder eller de mundtligt overleverede Beretninger. De ere Kilder til Oplysning om Fortidens Liv, vore Forfædres Tænkemaade, vore Forfædres Ideer, Sæd, Skik og Indretninger. Det er en Slags historisk Anskuelsesundervisning, som hele Folket paa den nemmeste Maade kan faa Lod og Del i. Men de historiske Mindesmærker have ogsaa for Nutiden en Betydning af helt anden Art, idet de ere Udtryk for Sammenhængen i Tiden. De ere de synlige haandgribelige Tegn, der knytte Slægten i Danmark i Aaret 1911 sammen med alle forudgaaende Slægter, der have bygget og boet i og opdyrket vort Fædreland. Det er den velgørende Virkning, som disse historiske Mindesmærker have paa Sindet. De ere Udtryk for det, der bliver staaende, medens Aarene rulle og skiftes om paa Jord, og vore Navne glemmes som Sne, der faldt i Fjor. De ere Udtryk for det uforgængelige, det, der er urokkeligt, det, der bliver staaende i Udviklingen, og som skaber Hvile og Fred for Betragtningen. Disse Mindesmærker tilhøre ikke blot den Slægt, der har frembragt dem, men tilhøre alle følgende Slægter, for saa vidt som hver enkelt Slægt har haft Lod og Del i at frede om dem, bevare dem og bringe dem uskadte ned til Nutiden. De styrke i høj Grad Bevidstheden om dette, at vi bo i et tusendaarigt Fædreland, der aldrig har tilhørt andre end vore Fædre. Denne dobbelte Værdi, som de historiske Mindesmærker saaledes have for Slægten i 1911, kunne de selvfølgelig kun beholde, naar de i væsentlig Grad kunne bevare Karakteren af det urokkelige, det uforanderlige, det uørlige og det ærværdige, dette: noli me tangere, rør mig ikke, er den usynlige Indskrift, der bør staa paa ethvert saadant ældgammelt historisk Mindesmærke, hvis det skal bevare sin Betydning for Nutid og Fremtid. Slægtens Opgave bliver at bevare dem, som de have været fra første Færd, og saa vidt det i det hele er gørligt, at frede om dem, som vi sige med et rigtig godt, smukt og betegnende Udtryk, og kun at røre ved dem, naar tvingende Grunde lede dertil.

Denne Opgave bliver imidlertid ofte vanskeliggjort. Som De ville vide, er det egentlig kun de to sidste Slægtled, der have